

پایان ترم جبر خطی

۲۳ دی ماه ۹۸

۱. با در نظر گرفتن ماتریس‌های زیر به سوالات پاسخ دهید.

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 4 \end{bmatrix}; \quad \mathcal{I} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

آ. آیا ستون‌های A مولد $\{x = z - 3y; 3y = 4z + 5x\}$ مولد $V = \left\{ \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} \right\}$ هستند؟ (۱۰ نمره)

ب. تمام جواب‌های معادله $(A - I)X = \begin{bmatrix} 6 \\ 7 \\ 15 \end{bmatrix}$ را (در صورت وجود) بیابید. (۱۰ نمره)

پ. رتبه ماتریس A را بیابید. (۱۰ نمره)

ت. دترمینان ماتریس $(A \times \mathcal{I})^4$ را بیابید. (۵ نمره)

ث. پایه‌ای برای $N(L_A)$ و پایه‌ای برای $R(L_A)$ معرفی کنید. (۱۰ نمره)

ج. اگر ماتریس $B = \mathcal{I} - I$ قطری‌شدنی است ماتریس وارون‌پذیر Q و ماتریس قطری D را چنان بیابید که $B = QDQ^{-1}$. در غیر این صورت نشان دهید B قطری‌شدنی نیست. (۱۵ نمره)

۲. فرض کنید $\alpha = (v_1, v_2, v_3)$ و $\beta = (u_1, u_2, u_3)$ دنباله‌های مرتبی از اعضای $V = \mathcal{L}(\mathbb{R}^3, \mathbb{R})$ هستند که به صورت زیر تعریف شده‌اند.

$$\begin{aligned} v_1(x, y, z) &= x, & v_2(x, y, z) &= y, & v_3(x, y, z) &= z; \\ u_1(x, y, z) &= x, & u_2(x, y, z) &= x + y, & u_3(x, y, z) &= x + y + z. \end{aligned}$$

آ. ثابت کنید $\{v_1, v_2, v_3\}$ و $\{u_1, u_2, u_3\}$ پایه‌هایی برای V هستند. (۱۵ نمره)

راهنمایی: از آنجا که $\dim(V) = 3$ اگر یکی از دو مورد استقلال خطی یا مولد بودن را ثابت کنید مورد دیگر نیز نتیجه می‌شود.

ب. اگر $d(x, y, z) = (x^{\frac{1}{2}} + y^{\frac{1}{2}})^2 + (x^{\frac{1}{2}} - y^{\frac{1}{2}})^2$ نشان دهید $d \in V$. (۵ نمره)

پ. ماتریس‌های $[d]_{\beta}$ و $[d]_{\alpha}$ را بیابید. (۱۰ نمره)

ت. ماتریس تبدیل پایه $[I_V]_{\alpha}^{\beta}$ را بیابید به طوری که برای هر عضو دلخواه $f \in V$ داشته باشیم (۱۰ نمره)

$$[f]_{\beta} = [I]_{\alpha}^{\beta} [f]_{\alpha}.$$

۳. ماتریس زیر را در نظر بگیرید.

$$A = \begin{bmatrix} 1 & \lambda & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \lambda & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \lambda & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & \lambda \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

نشان دهید ماتریسی مانند B وجود دارد به طوری که $BAB^{-1} = A^T$. (۱۵ نمره)

۴. دو بردار $u, v \in \mathbb{R}^n$ را به همراه ضرب داخلی معمول روی $\mathbb{R}^n$ در نظر بگیرید.

آ. نشان دهید $\|u+v\|^2 = \|u\|^2 + \|v\|^2$ اگر و تنها اگر u و v متعامد باشند. (۱۰ نمره)

ب. نشان دهید $\|u+v\|^2 + \|u-v\|^2 = 2\|u\|^2 + 2\|v\|^2$. (۱۰ نمره)

۵. فرض کنید $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$. A را F -قطری‌شدنی گوئیم اگر ماتریس‌های $Q \in M_{n \times n}(F)$ و

$D \in M_{n \times n}(F)$ موجود باشند به طوری که $A = QDQ^{-1}$. درستی هر یک از موارد زیر را اثبات یا رد

کنید. (دقت کنید درایه‌های A حقیقی هستند لذا $A^\dagger = A^T$). (۲۵ نمره)

آ. اگر L_A خودالحاق باشد، A ماتریس $\mathbb{R}$ -قطری‌شدنی است.

ب. اگر L_A خودالحاق باشد، A ماتریس $\mathbb{C}$ -قطری‌شدنی است.

پ. اگر L_A نرمال باشد، A ماتریس $\mathbb{R}$ -قطری‌شدنی است.

ت. اگر L_A نرمال باشد، A ماتریس $\mathbb{C}$ -قطری‌شدنی است.

موفق باشید!